

Ю. А. ПРИЛЕПШЕВА*

12-та ЗАГАЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ ЄВРО-АЗІЙСЬКОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ РАДИ АРХІВІВ ТА ЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РАДИ КЕРІВНИКІВ ДЕРЖАВНИХ АРХІВНИХ СЛУЖБ ДЕРЖАВ-УЧАСНИЦЬ СНД

У міжнародних заходах, що проходили цього року в м. Мінськ (Республіка Білорусь), взяла участь делегація українських архівістів у складі 5 осіб на чолі з Головою Державної архівної служби України О. П. Гінзбург. Українська делегація стала також активним учасником пленарних засідань міжнародної наукової конференції “Державні архівні служби та приватні архіви: досвід взаємодії”.

21 червня 2011 р. в приміщенні Залу засідань Виконкому СНД в м. Мінськ відбулося урочисте відкриття чергового засідання Консультативної ради керівників державних архівних служб держав-учасниць СНД (далі – Консультативна рада).

З привітанням до учасників засідання звернувся Міністр юстиції Республіки Білорусь В. Г. Голованов, який виголосив вітальний адрес від імені Прем'єр-міністра Республіки Білорусь А. А. Тозика. У зверненні відзначалося, що архіви відіграють важливу роль у сучасному інформаційному світі. Професійний обов'язок архівістів полягає у збереженні, примноженні, донесенні до майбутніх поколінь історично важливих джерел, документів минулого та документів, що відображають сучасний стан суспільства.

Відповідно до порядку денного Консультативної ради відбулося обговорення підсумків розвитку архівної справи в державах-учасницях СНД в світлі реалізації Угоди про принципи та форми взаємодії держав-учасниць СНД в сфері використання архівної інформації від 4 червня 1999 р., а також виконання пунктів 2.16. та 2.20 Плану пріоритетних заходів у сфері гуманітарного співробітництва держав-учасниць СНД на

* *Прилепішева Юлія Анатоліївна* – кандидат історичних наук, начальник управління інформації та міжнародного співробітництва Державного комітету архівів України.

Учасники робочих засідань Консультативної ради керівників державних архівних служб держав-учасниць СНД та 12-ї Загальної конференції ЄВРАЗІКИ. Зал засідань Виконкому СНД (м. Мінськ, Республіка Білорусь).

2011–2012 рр., затвердженого Рішенням Глав урядів СНД 19 листопада 2010 р., розглянуто та вирішено інші організаційні питання.

О. П. Гінзбург як Голова Консультативної ради у період з червня 2010 по червень 2011 р. доповіла присутнім про проведену нею роботу. З урахуванням пропозицій, отриманих від членів Консультативної ради, було підготовлено та передано до Виконкому СНД перелік пріоритетних напрямків діяльності Консультативної ради на наступний дворічний період. Укрдержархівом розроблено та організовано обговорення проекту Регламенту Консультативної ради. Начальник управління інформації та міжнародного співробітництва Ю. А. Прилепішева на підготовчій зустрічі представників керівництва органів галузевого співробітництва СНД гуманітарної сфери, що проходила 11 лютого 2011 р. в м. Мінськ внесла, за погодженням з членами Консультативної ради, пропозицію розглянути питання щодо підтримки Міждержавним фондом гуманітарного співробітництва держав-учасниць СНД Всеросійського науково-дослідного інституту документознавства та архівної справи (далі – ВНДІДАС) як базової організації СНД з підвищення кваліфікації архівних кадрів за рахунок коштів Фонду.

О. П. Гінзбург довела до відома присутніх протокольне рішення за результатами зустрічі керівників органів галузевого співробітництва СНД гуманітарної сфери, що відбулася 18 березня 2011 р. в Душанбе, особливу увагу в якому приділено поглибленню співробітництва членів Консультативної ради у напрямку підготовки та проведення спільних заходів, присвячених увічненню пам'ятних дат Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр., а також реалізації спільних проектів у рамках Року історико-культурної спадщини та підготовці до участі у заходах в рамках Року спорту та здорового способу життя.

Відповідно до пункту 3 Плану заходів, присвячених 20-річчю СНД, затвердженого Рішенням Ради глав урядів СНД від 21 травня 2010 р., Укрдержархівом підготовлено довідкове видання “Консультативный совет руководителей государственных архивных служб государств-участников СНГ. Рабочие документы 1992–2010 гг.”, що містить протоколи Консультативної ради за 1992, 1994–1995, 1997, 2001–2010 роки, а також рішення Ради Голів Урядів та Економічної ради СНД з питань створення та діяльності Консультативної ради.

Про стан розвитку архівної справи доповіли керівники державних архівних служб Азербайджану, Вірменії, Білорусі, Казахстану, Киргизії, Росії, Узбекистану, України. Спостерігач від Литви – радник Міністра культури Литовської Республіки В. Григорайтіс – інформував присутніх про реформування архівної галузі республіки у зв'язку із змінами у національному архівному законодавстві, зокрема реорганізацію структури державної архівної служби, зміни у фінансуванні та пріоритетні напрямки розвитку, одним з головних серед яких визнано впровадження електронних технологій у діяльність архівів. До відома

О. П. Гінзбург, Ю. А. Прилепішева, О. В. Музичук (зліва направо)
під час робочого засідання Консультативної ради керівників державних
архівних служб держав-учасниць СНД
(21 червня 2011 р., м. Мінськ, Республіка Білорусь).

присутніх доведено текст звіту Головного архівного управління при Кабінеті Міністрів Туркменістану про розвиток архівної справи в республіці за останні п'ять років.

Учасниками засідання розглянуто розроблений Укрдержархівом проект Регламенту Консультативної ради та довідку про його погодження з державними архівними службами держав-учасниць СНД. Підсумком обговорення стало прийняття рішення про затвердження пропонуваного тексту Регламенту.

З інформацією про стан виконання Плану пріоритетних заходів у сфері гуманітарного співробітництва держав-учасниць СНД на 2011–2012 рр., що належать до компетенції Консультативної ради, виступив директор ВНДІДАС, доктор історичних наук, професор М. В. Ларін, який доповів про стан підготовки Огляду архівної справи держав-учасниць СНД за 2001–2010 рр. та тематичну спрямованість курсів підвищення кваліфікації працівників архівних служб держав-учасниць СНД на наступний період.

У ході обговорення доповіді учасниками засідання прийнято рішення щодо доцільності розширення хронологічних меж цього Огляду, розпочавши його з 1998 р.

Учасники міжнародних заходів у Залі засідань Виконкому СНД
(21 червня 2011 р., м. Мінськ, Республіка Білорусь).

Відповідно до Положення та затвердженого Регламенту Консультативної ради Головою Консультативної ради на наступний період обрано директора Департаменту з архівів та діловодства Міністерства юстиції Республіки Білорусь В. І. Адамушка, місцем проведення засідання визначено Республіку Узбекистан.

У другій половині того ж дня відбулося відкриття 12-ї Загальної конференції ЄВРАЗІКИ. У ході обговорення Плану роботи Євро-Азійського регіонального відділення Міжнародної ради архівів на 2011–2012 рр. прийнято рішення направити до середини вересня 2011 р. Секретаріату відділення пропозиції щодо тематики наступної міжнародної наукової конференції, що має відбутися у рамках програми 13-ї Загальної конференції ЄВРАЗІКИ.

Секретар відділення К. Г. Черненко інформував про проект програми та стратегію 17-го Міжнародного конгресу архівів, що відбуватиметься 20–25 серпня 2012 року в м. Брісбен (Австралія). Більшість членів відділення підтвердило, що планують участь у конгресі делегацій архівістів від своїх держав за умови відповідного фінансування, вони також звернули увагу керівництва відділення, що розраховують на відповідну підтримку з боку МРА, як це було у 2004 та 2008 рр.

Члени ЄВРАЗІКИ підтримали пропозицію Голови відділення А. С. Вірабяна щодо необхідності проведення в рамках чергового Між-

Зліва направо: керівники та заступники керівників державних архівних служб Росії (В. П. Тарасов), України (О. П. Гінзбург), Азербайджану (А. А. Пашаєв), Білорусі (В. І. Адамушко), Узбекистану (Д. Л. Кучарова), Киргизстану (О. К. Ахмедов), Вірменії (А. С. Вірабян), Казахстану (Б. К. Арпабаєв).
Зал засідань Виконкому СНД
(21 червня 2011 р., м. Мінськ, Республіка Білорусь).

народного конгресу архівів спільного заходу у вигляді Круглого столу та практичних семінарів. Вони також висловили зацікавленість у забезпеченні синхронного перекладу російською мовою більшості заходів конгресу в Австралії. У результаті прийнято рішення до 1 вересня поточного року надіслати пропозиції до Секретаріату відділення щодо тематики спільних заходів та доручити Голові ЄВРАЗІКИ опрацювати з Секретаріатом МРА питання надання російській мові статусу однієї з робочих мов конгресу та визначити кількість пленарних засідань та секцій на конгресі, що будуть забезпечені синхронним перекладом на російську мову, а також внесення до програми конгресу заходів регіонального відділення у вигляді Круглих столів та практичних семінарів.

Почесний член ЄВРАЗІКИ, керівник Федерального архівного агентства (Російська Федерація) у 1996–2009 рр., керівник ЄВРАЗІКИ у 2000–2008 роках, доктор історичних наук, член-кореспондент РАН В. П. Козлов інформував учасників засідання про проект “Документальна спадщина радянської історії: проблеми, напрями та форми на-

Зустріч учасників міжнародних заходів з керівництвом Могильовської області.

У центрі (зліва направо) директор Департаменту з архівів та діловодства Міністерства юстиції Республіки Білорусь В. І. Адамушко, заступник голови Могильовського облвиконкому В. А. Малашко, голова Могильовської облради В. І. Пантюхов (22 червня 2011 р., м. Могильов, Республіка Білорусь).

уково-освітнього освоєння”. Головна мета проекту – проаналізувати архівні зібрання республік колишнього СРСР за радянську добу, у яких кількість документів цього періоду за попередніми даними дорівнює 70% від загальної кількості архівних документів, що зберігаються в архівосховищах державних архівних установ; організувати видання серій збірників документів з воєнної історії, культурного, економічного, промислового, наукового розвитку, інших напрямків розвитку радянського суспільства та забезпечити широке публічне обговорення цих документальних публікацій, що сприятиме запобіганню появі фальсифікацій з історії радянської доби. Планується також утворити інформаційно-пошукові системи та окремий веб-сайт, присвячені документальній спадщині колишнього СРСР. Весною 2012 р. має відбутися перша конференція, присвячена цій проблемі. В. П. Козлов запросив учасників засідання до участі у ній.

Розглянуто розроблений Секретаріатом МРА новий логотип регіонального відділення. Під час обговорення більшість учасників висловились за необхідність залишити старий варіант логотипу, оскільки

Покладання учасниками міжнародних заходів квітів до пам'ятного знаку Меморіального комплексу "Буйничкоє поле" у рамках участі у заходах, присвячених 70-ти річчю початку Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років (22 червня 2011 р., м. Могильов, Республіка Білорусь).

він найбільше відповідає меті та завданням ЄВРАЗІКИ. Секретаріату відділення доручено опрацювати з Секретаріатом МРА можливість паралельного використання пропонованого та чинного логотипу ЄВРАЗІКИ.

На Міжнародній науково-практичній конференції “Державні архівні служби та приватні архіви: досвід взаємодії” заслухано доповіді заступника керівника Росархіву В. П. Тарасова “Недержавні організації на російському ринку архівних послуг”, заступника Голови Укрдержархіву О. В. Музичук “Приватні архіви в Україні: законодавче врегулювання та проблеми взаємодії з державними архівами”, директора БелНДЦДАД А. Є. Рибаківа “Взаємовідносини Державної архівної служби та приватних архівів в системі управління документами та архівами в Республіці Білорусь (1991–2011 рр.)”, начальника управління Комітету інформації та архівів Мінзв’язку та інформації Республіки Казахстан Є. К. Жусупова “Окремі аспекти нормативно-правового регулювання взаємовідносин державних та приватних архівів”, начальника Головархіву Республіки Татарстан Д. І. Ібрагімова “Досвід Державної архівної служби Республіки Татарстан з приймання на державне зберігання документів з особових архівів”, директора ЦДАНТМД Республіки Узбекистан Д. Т. Закірової “Сучасні актуальні питання та фактори створення приватних архівів”.

Підбиваючи підсумки конференції, учасники прийняли рішення опублікувати матеріали конференції та розповсюдити їх серед учасників.

22 червня учасники міжнародних заходів взяли участь у заходах, присвячених 70-річчю початку Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років. Вони відвідали виставку фото- та архівних документів, присвячену 70-річчю героїчної оборони м. Могильова, поклали квіти до пам’ятного знаку Меморіального комплексу “Буйничкоє поле”.

У м. Могильов учасники міжнародних заходів зустрілися з керівництвом області, зокрема, головою облради В. І. Пантюховим, заступником облвиконкому В. А. Малашком, заступником начальника управління юстиції К. П. Крупенькіним, директором Держархіву Могильовської області П. І. Шевчиком.

У рамках робочих засідань ЄВРАЗІКИ та Консультативної ради О. П. Гінзбург провела консультації з керівниками державних архівних служб Азербайджану, Білорусі, Вірменії, Казахстану, Киргизстану, Литви, Росії, Узбекистану з питань поглиблення та подальшого розвитку конструктивного й взаємовигідного співробітництва за діючими міжвідомчими двосторонніми міжнародними договорами в галузі архівної справи, укладеними ними з Укрдержархівом.

Із заступником керівника Росархіву В. П. Тарасовим Головою Укрдержархіву О. П. Гінзбург узгоджено питання участі російських архівістів у підготовці спільної виставки документів до 70-ї річниці траге-

Меморіальний комплекс
“Буйничкоє поле”.

дії Бабиного Яру, а також участі української делегації у тристоронній зустрічі керівників архівних служб України, Росії та Білорусі, що має відбутися на початку жовтня 2011 р. у Великому Новгороді.

Голова Укрдержархіву узгодила з Головою ЄВРАЗІКИ А. С. Вірабяном питання щодо надання підтримки з його боку у вирішенні з керівництвом МРА проблеми перенесення строків оплати Україною щорічного членського внеску до Міжнародної ради архівів за 2010 р. на 2011 р. і відповідно за 2011 на 2012. Також вирішено питання участі української делегації у 17-у Міжнародному конгресі архівів.

За результатами участі у міжнародних заходах можна констатувати, що Державна архівна служба України на високому рівні забезпечила роботу Консультативної ради за період головування в ній Голови Укрдержархіву О. П. Гінзбург та виконала усі покладені на неї завдання; на засіданні ЄВРАЗІКИ керівництво Державної архівної служби забезпечило відстоювання своїх інтересів, а доповідь заступника Голови Укрдержархіву О. В. Музичук “Приватні архіви в Україні: законодавче врегулювання та проблеми взаємодії з державними архівами” визнано учасниками однією з найбільш цікавих та змістовних.